

Obsah

Úvod	11
1 Historie ošetřovatelství	
Ilona Plevová, Regina Slowik	13
1.1 Ošetřovatelství v nejstarších dobách	13
1.2 Význam církve pro vývoj ošetřovatelství	14
1.3 Válečné ošetřovatelství	17
1.4 Počátky ošetřovatelství v českých zemích	19
1.4.1 Vývoj ošetřovatelství do roku 1918	21
1.4.2 Vývoj ošetřovatelství v letech 1918–1939	22
1.4.3 České ošetřovatelství v době fašistické okupace 1939–1945	22
1.4.4 České ošetřovatelství po roce 1945	23
1.5 Vybrané významné osobnosti světového ošetřovatelství	25
1.5.1 Florence Nightingalová	25
1.5.2 Henri Jean Dunant	29
1.5.3 prof. MUDr. Nikolaj Ivanovič Pirogov	30
1.5.4 Theodor Fliedner	31
1.6 Vybrané významné osobnosti českého ošetřovatelství	31
1.6.1 Anežka Přemyslovna	31
1.6.2 Karolina Světlá	32
1.6.3 Eliška Krásnohorská	33
1.6.4 PhDr. Alice Masaryková	33
1.6.5 doc. PhDr. Marta Staňková, CSc.	34
1.7 Historie porodnického ošetřovatelství	35
1.7.1 Porodní asistentka	35
1.7.2 Publikace a vzdělání v porodnickém ošetřovatelství	37
1.7.3 Porodnické školy	40
1.7.4 Babictví (porodnictví) jako profese	40
2 Vzdělávání v ošetřovatelství	
Ilona Plevová	43
2.1 Počátky vzdělávání	43
2.2 Vzdělávání po roce 1989	45
2.2.1 Vzdělávání a legislativa	46

2.2.2	Pregraduální studium	48
2.2.3	Postgraduální studium	50
2.3	Mentorství v ošetrovatelské praxi	51
3	Současné ošetrovatelství	
	Ilona Plevová, Eva Janíková, Regina Slowik	57
3.1	Koncepce ošetrovatelství	58
3.2	Definice ošetrovatelství	59
3.3	Cíle ošetrovatelství	61
3.4	Význam holistické teorie v moderním ošetrovatelství	61
3.5	Regulované povolání	62
3.6	Registrace zdravotnických pracovníků	64
3.7	Profesní organizace sester a porodních asistentek	65
3.7.1	České profesní organizace	66
3.7.2	Mezinárodní profesní organizace	71
3.8	Ošetrovatelský tým	73
3.9	Formy a metody poskytování péče	73
3.9.1	Vymezení ošetrovatelské péče	73
3.9.2	Formy ošetrovatelské péče	75
3.9.3	Metody ošetrovatelské péče	78
4	Role sestry a pacienta	
	Lucie Sikorová	81
4.1	Profesionalizace sestry	81
4.2	Profesionální role	81
4.3	Role sestry	82
4.4	Image sestry	86
4.5	Role pacienta	87
4.5.1	Role nemocničního pacienta	88
4.6	Osobnost sestry a pacienta	89
4.6.1	Osobnost zdravotníka	89
4.6.2	Osobnost sestry	89
4.6.3	Osobnost pacienta	93
4.7	Spolupráce sester ve zdravotnictví	95
4.8	Vztahy mezi zdravotníky a nemocnými	96
4.8.1	Kladné přijetí člověka	98
4.9	Spolupráce s pacientem	100
4.10	Spolupráce sester a lékařů	101
4.11	Vztahy mezi sestrami	104
4.12	Spolupráce mezi pacienty	105

5 Ošetrovatelský proces

Martina Tomagová	106
5.1 Posouzení	111
5.1.1 Pozorování	113
5.1.2 Rozhovor	114
5.1.3 Fyzikální vyšetření	115
5.1.4 Měřicí nástroje	115
5.2 Diagnostika	116
5.2.1 Diagnostický proces	118
5.3 Plánování	120
5.3.1 Stanovení priorit	120
5.3.2 Formulace cílů	120
5.3.3 Plánování intervencí	122
5.4 Realizace	125
5.4.1 Ošetrovatelské intervence	125
5.4.2 Proces realizace	126
5.5 Vyhodnocení	127
5.5.1 Ošetrovatelská dokumentace	129

6 Vybrané konceptuální modely a teorie ošetrovatelství

Alena Machová	131
6.1 Úvod do problematiky konceptuálních modelů a teorií ošetrovatelství	131
6.1.1 Konceptuální modely	133
6.1.2 Teorie ošetrovatelství	135
6.2 Model sebeděže – Dorothea Elisabeth Oremová	138
6.2.1 Biografie autorky	138
6.2.2 Vývoj modelu sebeděže	139
6.2.3 Asumpce (předpoklady) modelu	140
6.2.4 Hlavní jednotky modelu	140
6.2.5 Metaparadigmatické pojmy modelu	141
6.2.6 Základní pojmy a definice modelu	142
6.2.7 Ošetrovatelský proces v modelu D. Oremové	144
6.2.8 Využití modelu sebeděže ve výuce a ošetrovatelské praxi	145
6.3 Adaptační model Callisty Royové	146
6.3.1 Biografie autorky	146
6.3.2 Vývoj adaptačního modelu	147
6.3.3 Asumpce (předpoklady) modelu	148
6.3.4 Hlavní jednotky modelu	148

6.3.5	Metaparadigmatické pojmy modelu	149
6.3.6	Základní pojmy a definice modelu	149
6.3.7	Ošetřovatelský proces v modelu C. Royové	151
6.3.8	Využití adaptačního modelu ve výuce a ošetřovatelské praxi	153
6.4	Teorie čtyř konzervačních principů – Myra Estrin Levinová	155
6.4.1	Biografie autorky	155
6.4.2	Vývoj teorie čtyř konzervačních principů	156
6.4.3	Asumpce (předpoklady) modelu	156
6.4.4	Hlavní jednotky modelu	157
6.4.5	Metaparadigmatické pojmy modelu	158
6.4.6	Základní pojmy a definice modelu	159
6.4.7	Ošetřovatelský proces v teorii Levinové	162
6.4.8	Využití teorie čtyř konzervačních principů ve výuce a ošetřovatelské praxi	163
6.5	Teorie interakčních systémů, teorie dosažení cíle Imogene Kingové	164
6.5.1	Biografie autorky	164
6.5.2	Vývoj teorie dosažení cíle	165
6.5.3	Asumpce (předpoklady) modelu	166
6.5.4	Hlavní jednotky modelu	166
6.5.5	Metaparadigmatické pojmy modelu	167
6.5.6	Základní pojmy a definice modelu	168
6.5.7	Ošetřovatelský proces v modelu Kingové	171
6.5.8	Využití teorie otevřených systémů ve výuce a ošetřovatelské praxi	172
6.6	Teorie pokojného konce života Cornelie M. Rulandové a Shirley M. Moorové	173
6.6.1	Biografie Cornelie M. Rulandové	173
6.6.2	Biografie Shirley M. Moorové	174
6.6.3	Vývoj teorie pokojného konce života	175
6.6.4	Asumpce (předpoklady) modelu	176
6.6.5	Hlavní jednotky modelu	176
6.6.6	Metaparadigmatické pojmy teorie	178
6.6.7	Hlavní pojmy a definice modelu	179
6.6.8	Ošetřovatelský proces v teorii Rulandové a Moorové	180

6.6.9	Využití teorie pokojného konce života ve výuce a ošetrovateľskej praxi	182
6.7	Rámec pro posouzení funkčních a dysfunkčních vzorců zdraví – Marjory Gordonová	183
6.7.1	Biografie autorky	183
6.7.2	Vývoj rámce pro posouzení funkčních a dysfunkčních vzorců zdraví	183
6.7.3	Asumpcie (předpoklady)	185
6.7.4	Hlavní jednotky	185
6.7.5	Metaparadigmatické pojmy	186
6.7.6	Hlavní pojmy a definice rámce funkčních a dysfunkčních vzorců	186
6.7.7	Ošetrovateľský proces podle M. Gordonové	189
6.7.8	Využití rámce pro posouzení funkčních a dysfunkčních vzorců zdraví ve výuce a ošetrovateľskej praxi	190
7	Klasifikační systémy v ošetrovateľství	
	Renáta Zeleníková	192
7.1	Vývoj klasifikačních systémů v ošetrovateľství	192
7.2	Klasifikační systém ošetrovateľských diagnóz NANDA International	196
7.2.1	Rozvoj ošetrovateľské diagnostiky	196
7.2.2	Vznik a vývoj NANDA International	197
7.2.3	Taxonomie I NANDA-I	199
7.2.4	Taxonomie II NANDA-I	200
7.3	Klasifikace ošetrovateľských intervencí – <i>Nursing Interventions Classification (NIC)</i>	204
7.4	Klasifikace ošetrovateľských výsledků – <i>Nursing Outcomes Classification (NOC)</i>	207
7.5	Aliance NNN	211
7.6	Mezinárodní klasifikace ošetrovateľské praxe – <i>International Classification of Nursing Practice (ICNP)</i>	214
8	Výzkum v ošetrovateľství	
	Radka Bužgová	218
8.1	Rozdělení výzkumu	219
8.1.1	Observační výzkumy	219
8.1.2	Experimentální (intervenční) výzkumy	219
8.1.3	Kvantitativní výzkum	220

8.1.4	Kvalitativní výzkum220
8.2	Základní pojmy ve výzkumu221
8.3	Výzkumný proces223
8.4	Vymezení zkoumaného problému224
8.5	Výběr vzorku224
8.5.1	Výběr vzorku v kvantitativním výzkumu224
8.5.2	Výběr vzorku v kvalitativním výzkumu227
8.6	Metody a techniky sběru dat227
8.6.1	Pozorování228
8.6.2	Dotazník229
8.6.3	Rozhovor232
8.6.4	Techniky studia dokumentů233
8.6.5	Kazuistika234
8.7	Analýza dat235
8.7.1	Analýza kvantitativních dat235
8.7.2	Analýza kvalitativních dat236
8.8	Prezentace a publikování výsledků výzkumu237
9	Praxe založená na důkazech v ošetrovatelství (EBN)	
	Darja Jarošová238
9.1	Praxe založená na důkazech (EBP)238
9.2	Proces a fáze EBP v ošetrovatelství239
9.2.1	Krok 1 – Formulace klinické otázky239
9.2.2	Krok 2 – Systematické vyhledání nejlepšího dostupného důkazu242
9.2.3	Krok 3 – Kritické posouzení důkazu245
9.2.4	Krok 4 – Aplikace důkazu do klinické praxe249
9.2.5	Krok 5 – Zhodnocení výsledku implementace důkazu (intervence)250
9.3	Klinické doporučené postupy251
	Seznam bibliografických zdrojů253
	Přílohy274
	Příloha č. 1274
	Příloha č. 2276
	Slovníček pojmů277
	Rejstřík282
	Souhrn285
	Summary286